

Патријарх Порфирије: Богословља нема без истинске и исправне молитве

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 17. октобра 2024. године приликом освећења обновљене капеле Светог Арсенија Сремца у Карловачкој богословији

У име Оца и Сина и Светога Духа! Браћо и сестре, Бог је апсолутно биће. Он је изван граница видљивог и невидљивог света. Он је пре почетка и после краја. Он је изван сваке могућности човека да Га позна и да Му се приближи, јер Бог је вечно биће, апсолутно биће. Бог је створио је човека, а човек као створено биће јесте пролазно, има свој почетак и има свој крај. Бога, дакле, нико никад није видео, вели Свети апостол и јеванђелист Јован, али Син Његов Јединородни Га је открио нама људима. Бог је постао човек у Исусу Христу. Исус Христос је Онај који нам открива и који нам говори све оно што бисмо ми људи хтели и желели – значи, оно за чим ми имамо потребу, а не можемо да постигнемо – Он нам открива и Он нам говори. Зато је Исус Христос први Теолог, први Богослов, први и једини Богослов. И свако богословље ка којим тежимо ми људи, за којим имамо потребу, за које смо и створени, може бити

искључиво и само плод нашег општења и наше заједнице са Оним који је по свом бићу и по својој суштини Богослов, тј. Теолог. Чињеница да смо ми људи створени по слици и прилици Божјој, која није ништа друго него истина да смо створени по слици и прилици Христовој, показује нам да смо и ми створени да будемо богослови, да будемо теолози, а то можемо бити само онда када имамо заједницу са Јединим Богословом, заједницу са Христом. Њу не можемо имати другачије осим кроз молитву. Зато је рекао један велики учитељ и отац Цркве: Ако хоћеш да будеш истински богослов, онда се моли истински и исправно. И ако се истински и исправно молиш, онда си истински богослов.

Богословља нема без молитве, јер молитва је општење, заједничарење са Христом, са Оним који зна Бога и који нам открива Бога. То је молитва не само као упућивање речи у висине Божје, него молитва као потпуни и цео живот, молитва као живот по Јеванђељу, молитва у којој је све што чинимо чинимо у славу Божју, молитва у којој све што јесмо јесмо у славу Божју, молитва која је, другим речима, богословље. Читав живот наш треба да постане молитва и сваки човек независно од тога да ли је свештено лице или не треба да буде молитвеник. Сваки човек је позван да буде богослов. То је све оно чиме се бавимо, било да смо учитељи, било да смо лекари, било да смо инжењери, било да смо уметници. Било чиме да се бавимо и било шта да смо, свако наше дело треба да буде молитва, тј. богослужење, света Литургија. Све што је у славу Божју добија пун смисао. Стицање имања треба да буде молитва, градитељство треба да буде молитва, треба да буде у славу Божју, треба да буде у складу са заповестима Божјим где у корену, у темељу стоји двоједина заповест о љубави: Воли Бога читавим својим бићем и ближњег свога као самог себе (Мт 22,37-39; Мк 12,30-31).

Дакле, сви смо позвани да будемо богослови и то животом. Наравно да је неопходно, да је потребно, да је важно да имамо знања, да имамо информације, да знамо да произнесемо оно у шта верујемо, али све то уколико није утемељено на животу који је богослужење и који је молитва може да буде и погубно, може да буде и погрешно, може да буде пропаст за оног који поседује знања и имања, славу и лепоту и било шта што је од овог света, уколико није утемељено у молитви, уколико му корен није молитва и богослужење, уколико то што имамо, што јесмо, што говоримо, не чинимо у славу Божју.

Из тог разлога ми православни хришћани смо градили у центру сваког нашег насеља где год да смо били, у свакој својој отаџбини, у сваком свом расејању

градили смо храм. У срцу нашег насеља јесте храм и у срцу сваког дома треба да буде храм. Треба да постоји један олтар, једно место у којем се сабирамо, скупљамо себе и стајемо пред лице Божје, пред лице Вечности, огољени само са оним што носимо у себи, у својој души. Зато ће и рећи јунак из једног грузијског филма, питајући пролазника када је тражила храм: Да ли ова улица води храму? Када је чула одговор да не води, рекао је: Чему улица која не води храму?! Чему било шта што не води храму? Чему било шта што није молитва, што није утемељено на молитви.

Отуда смо радосни данас што смо осветили овај обновљени храм, капелу у Богословији, јер ако игде треба да постоји храм у срцу установе, да буде стално срце те установе, то јесте храм јесте место где се сабирају они који уче и они који се уче да би се помолили Богу да им да истинско и прво, аутентично знање о себи, да молитвом, трудом и животом скромним, колико се може, слабашни замоле Христа да он открије све оно што треба да буде откривено сваком од нас понаособ да бисмо били истински и прави богослови, а нарочито они који се спремају за свештеничку службу, јер они су на месту и по обличју Христовом. Они врше службу Христову, тј. Христос са њима и уз њих служи своју службу преко њих. Радујемо се стога што смо осветили овај храм и благодаримо најпре митрополиту Василију што је благословио да се храм обнови, што се трудио да помогне и што нас је позвао да се заједно овде сабрани сви помолимо Богу да Он благодаћу Духа Светога буде непрестано на овом олтару. Такође смо благодарни ректору, свим професорима и ђацима на труду, али најпре и изнад свега се молимо да им Господ да, као и свима нама, да буду увек и свагда богослови, да се угледају на Христа. Угледајући се на Христа, благодаћу Духа Светога, Он нас чини да будемо способни да будемо Његови сведоци како бисм, молећи Му се, увек све чинили у Његову славу, сада и увек и у векове векова. Амин.

spc.rs